

NEKROLOGI

ANNA MARCINIAK (1941-2007)

Anna Marciniak urodziła się 26 marca 1941 r. w Warszawie, w nauczycielskiej rodzinie Henryka Błażejewskiego i Emilii z domu Przytułskiej. Szkołę podstawową i średnią ukończyła w Bydgoszczy i wieku 16. lat rozpoczęła studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (w 1957 r.). Wbrew pierwotnym zamiarom nie były to studia filologiczne (zapowiadała się na świetną polonistkę), ale historyczne i temu kierunkowi poświęciła całe swe studia, później zaś pracę naukową.

W następnym roku akademickim uzyskała zgodę na kontynuację studiów na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od trzeciego roku studiów uczęszczała na magisterskie seminarium mediewistyczne u prof. Gerarda Labudy, gdzie zapoznała się z warsztatem badawczym Profesora i nauczyła się wnikliwej interpretacji źródeł historycznych. Studia ukończyła w 1962 r. obroną pracy magisterskiej „Ustrój polityczny Związku Wieleckiego do połowy XI wieku”.

W tym samym roku poślubiła kolegę z seminarium naukowego Ryszarda Marciniaka, obecnego dyrektora Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i profesora Wydziału Filologii Polskiej UAM. Państwo Marciniakowie dochowali się dwójki dzieci – Joanny (germanistki) i Krzysztofa (dr. matematyki).

Jesienią 1959 r., jeszcze jako studentka, rozpoczęła pracę w Oddziale Poznańskim Archiwum Polskiej Akademii Nauk, początkowo na zasadzie zleceń, a od 1962 r. na etacie stałym. Przeszła tam wszystkie stopnie kariery zawodowej, a od 1972 r. do 2006 r. była kierownikiem tej placówki.

W latach 1971-1978 uczęszczała na seminarium doktoranckie prof. Zdzisława Grota i pod jego kierunkiem przygotowała dysertację „Rola Tytusa i Jana Działyńskich w rozwoju ośrodka naukowego w Wielkopolsce”. Pracę doktorską obroniła w 1978 r., dwa lata później została ona opublikowana w Poznańskim Wydawnictwie Naukowym.

Dorobek naukowy dr Anny Marciniak obejmuje około 100 pozycji z zakresu archiwistyki, biografistyki, historii nauki ze szczególnym uwzględnieniem tradycji nauki w Wielkopolsce w XIX i XX stuleciu. Najważniejsze osiągnięcia to: ukazanie roli Tytusa i Jana Działyńskich w powstaniu i rozwoju Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk oraz szczególnej roli nauczycieli gimnazjalnych w zawiązywaniu i pracach tej korporacji; gromadzenie i opracowanie spuścizn po uczonych różnych specjalności, które publikowała na łamach „Biuletynu Archiwum PAN”; publikacje o uczonych Wielkopolanach, w oparciu o rzetelne kwerendy źródłowe; ponad 20 niewielkich edycji źródłowych, które ukazywały się na łamach „Przeglądu Wielkopolskiego” (gdzie miała „swoją” rubrykę *Z korespondencji Wielkopolan*) oraz w „Kronice Wielkopolski”; w 2000 r. ukazał się *Poczet wielkopolskich członków Polskiej Akademii Nauk*, do którego przygotowała 34 biogramy (od prof. Kazimierza Ajdukiewicza począwszy, do prof. Zygmunta Ziemińskiego).

Ważne miejsce w Jej życiu, obok Poznania i Bydgoszczy zajmował też Kórnik. Właśnie tutaj mieszkała przez wiele lat i jako kierownik Poznańskiego Oddziału Archiwum PAN, opiekowała się Archiwum Biblioteki Kórnickiej. W pracy naukowej często korzystała ze zbiorów Biblioteki i... lubiła wracać „w stare kąty”.

Była dobrym przyjacielem, życzliwym i otwartym Człowiekiem, który służył pracą każdemu i zawsze. Ze śp. Anną Marciniak wiążą się moje szczególne wspomnienia z „okresu współpracy” w Archiwum Archidiecezjalnym w Poznaniu (zaainspirowała opracowanie spuścizn po duchownych i świeckich, nie tylko z Archidiecezji Poznańskiej; udzielała cennych wskazówek i rad nie tylko naukowych, lecz dotyczących życia codziennego) i w innych gremiach naukowych (Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Stowarzyszenie Archiwistów Polskich) oraz przy organizacji spotkań i konferencji naukowych.

Anna Marciniak, po ciężkiej chorobie, zmarła 12 sierpnia 2007 r. Jej prawość i dobroć pozostanie w pamięci tych, którzy mieli szczęście Ją spotkać i słuchać. Została pochowana na poznańskim cmentarzu przy ul. Bluszczowej.

ks. Leszek Wilczyński